



## Szakmai beszámoló

# *Ócsai Halászy Károly Általános Iskola*

## Királyok és fejedelmek útján Kolozsvártól Déváig, a Tordai- hasadékkal

A Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. Határtalanul! nyertes pályázatnak köszönhetően már hetedik alkalommal adatott meg iskolánk 57 tanulójának és négy tanárának az a lehetőség, hogy ellátogassanak a határainkon túli magyarlakta területekre. A pandémiás időszak következményeként nagyon döcögösen tudtuk újtára indítani ezt a kirándulást, de nagy boldogság számunkra, hogy minden nehézség ellenére megvalósult.

Elsődleges célja ennek a kirándulásnak, hogy diákjaink megismerjék a határon túli magyarok múltját, életét, történelmi -és irodalmi nagyjaink munkásságát és nem mellesleg a szemet gyönyörködtető tájakat. Ezen túl nagyon fontos, hogy tudatosuljon bennük, hogy milyen veszteség érte hazánkat ezeknek a területeknek az elcsatolása által.

A Határtalanul kirándulást alapos felkészítő munka előzte meg.

### **I. Előkészítő óra**

A történelem, magyar és földrajz órákba becsempésztük azokat a tudástartalmakat, amelyek az út során segítették a tanulókat a könnyebb eligazodásban.

A **magyar** irodalom órák keretében tanáraink kiemelték a magyar anyanyelvi kultúra és a magyar népi hagyományok ápolásának fontosságát a határon túli magyarság fennmaradása érdekében. Megismertük az Erdélyben élő és alkotó irodalmi nagyjainkat, valamint felelevenítettük a ránk hagyott híres irodalmi műveiket.

**Földrajz** órán tanárunk felkészítő munkájának köszönhetően megismertük Párcium és Erdély természeti kincseit, altalajkincsből gazdag lelőhelyeit (lásd. sóbányák), valamint azoknak a városoknak az elhelyezkedését, amelyeket meglátogattunk a kirándulásunk során.

**Történelem** órán felidéztek a „Nagy Magyarország” területén zajlott történelmi eseményeket és a Trianon utáni idők kegyetlen sorscsapásait.





## Szakmai beszámoló

### II. Tanulmányi kirándulás

#### 1. nap

Erdélybe eljutni hosszú idő. Sok kilométer, várakozás a határátkelőn. 5 óra buszozás után megérkeztünk Nagyváradra. Nagyváradon meglátogattuk a székesegyházat, előadást hallottunk Szent László életéről, felidézünk pár róla szóló legendát. Megnéztük kívülről a Püspöki Palotát és végigsétáltunk a Kanonok-soron, Ady erről szóló verse is szóba került. A Sebes-Körös partján tovább sétáltunk a városközpontba, a vízpart és a központ mézeskalács épületei mesés látványt nyújtottak, megcsodáltuk a színházat és az EMKE kávéházat is, ahol Ady Endre oly sok időt töltött. Megtekintettük a Holnaposok életnagyságú szobor csoportját is. A Pece parti Párizs "túloldalán" megnéztük a Szent László templomot, a Fekete Sas palotát, a Holdas templomot és a tér többi épületeit. Igazi felüdülés volt számunkra a séta a hosszú buszon ülés után.



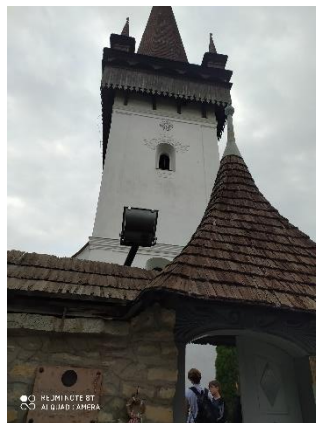


## HATÁRTALANUL!

### Szakmai beszámoló

Nagyváradtól elbúcsúztunk és tovább folytattuk utunkat és lassan szemünk elé tárultak a magas hegyek, fel is kapaszkodtunk, rövid fotószünetre megálltunk Erdély kapujában, a Király-hágón. A gyerekek csodálták a friss levegőt, a csodaszép erdőt ami a szemünk elé tárult.

A kalotaszegi Körösfő volt utunk következő megállója, ahol megnéztük a 4 fiatornyos, zsindeletetős, festett fakazettás mennyezetű, belső falfreskókkal és kalotaszegi szöttek díszítésekkel is büszkélkedő református templomot. Érdekes emléke a török időknek az ún. „Rákóczi szőnyeg”, amely a történészek szerint Erdélyben készített gördesz csomózású török imaszőnyeg. A néphagyomány szerint, amikor 1660. május 22-én II. Rákóczi György fejedelem a vesztes szászfenesi csata után sebesülten Várad felé menekült, Körösfőn megpihent, ahol Korpos György helybeli lakos látta el a fejedelmet. Rákóczi jóságáért egy török szőnyeggel ajándékozta meg, amelyet aztán utódai a református egyháznak adományoztak. Ezt bizonyítja a szőnyeg felirata is: „Körösfői curátor, Korpos István ajándéka 1754, az Úr asztalára feleségével Bálint Katával.” A csoportot várta a lelkipásztor, aki részletes bemutatót tartott a templomról. Több gyerek a csoportból templombajáró családból származik. Bátran rákérdeztek olyan dolgokra ami érdekelte őket.



Sötétedett amikor megérkeztünk Torockóra, Az Ágota panzióban a házigazda szívélyesen fogadott és máris vacsorához ültünk, ami kellemes hangulatban telt. Mire a buszhoz visszamentünk eleredt az eső, szemerkélő esőben pakoltunk ki és foglaltuk el szálláshelyeinket.





  
HATÁRTALANUL!

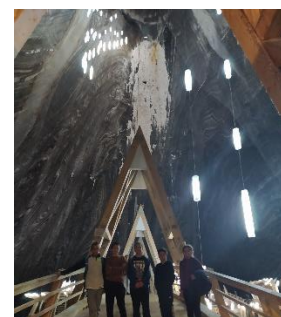
## Szakmai beszámoló



### 2. nap

Ámulatba estünk, amikor reggel felébredtünk és feltekintettünk a felénk magasodó Székelykőre. Így, ebben a párás, esős időben is csodálatos volt, bár fele a fellegekbe burkolózott. Ez a kis falú egy mesebeli, varázslatos hely, de a programok elhívtak innen más helyekre. Reménykedve indultunk, hisz még csak lógott az eső lába, a délelőtti programot fel akartuk cserélni a délutánival, megjártuk volna a hasadékot még azelőtt, hogy elered az eső, a sóbánya esőben is jó program lett volna. Sajnos nem jártunk sikerrel, mire a Tordai hasadék bejáratához értünk olyan szakadó eső kerekedett, hogy még egy fotó erejéig sem tudtunk kiszállni a buszból, de a szürkeségnél egyebet nem is láttunk, a hasadék pazar látványát teljesen elborítottál a fellegek. A buszban hallgattuk meg Szent László legendáját és a hasadék keletkezésének mondáját.

Rövid út vezetett innen a tordai sóbányába. Itt egy mágikus birodalmat fedeztünk fel, Erdély mélyében. A tordai sóbányában 13 emeletnyit lépcsőzünk lefele, közben minden emeleten megnéztük a kiásás évét. Magas páratartalma és egyenletes hőmérséklete (10-12 fok) gyógyító hatással van a légzőszervi megbetegedésekre, ennek köszönhetően nemcsak a kirándulni vágyók látogatják a helyet. A visszhangpróbánk néhány gyakorlás után nagyon jól sikerült. A föld gyomrában működő óriáskerék is nagy sikert aratott a tanulók körében. Megcsodáltuk a legmélyebb részen a tavat, nagyon sok képet készítettünk.



MEGVALÓSULT A MAGYAR KORMÁNY  
TÁMOGATÁSÁVAL

  
MINISZTERELNÖKSÉG  
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

  
BETHLEN GÁBOR  
Alap

  
HATÁRTALANUL!

## Szakmai beszámoló

Városnéző sétát tettünk a Kincses Kolozsváron. Sajnos az eső itt sem kímélt minket. Meglátogattuk a farkas utcai református templomot, a Szent Mihály templomot, Mátyás király szobrát és szülőházát, Bocskai István szülőházát. Megnézzük a főtér épületeit.



A hosszú eseménydús és esős, ázósnap után jól esett a meleg vacsora és a pihenés.

### 3. nap

Sétát tettünk Erdély egyik legszebb, legtöbbet fotózott falujában, a skanzen jellegű Torockón. Ez az a falu, ahol kétszer kel fel a nap és amelyet Europa Nostra díjjal is kitüntettek. Az 1231 méter magas Székelykő lábánál fekvő falu különleges építészeti jelleggel, néphagyományokkal és népi kultúrával bír. Ellátogattunk a Torockói Néprajzi múzeumba is, két csoportban.





MEGVALÓSULT A MAGYAR KORMÁNY  
TÁMOGATÁSÁVAL



## Szakmai beszámoló

Szép látványt nyújtottak az utazás során a Torockói hegyek, a Kőköz, amit a buszból szemléltünk útban Nagyenyed felé. Az idő ma sem kedvezett, sárból és esőből ma sem volt hiány ezért a hegytetőn fekvő Toroczky család híres várába Torockószentgyörgyön nem jutottunk fel.

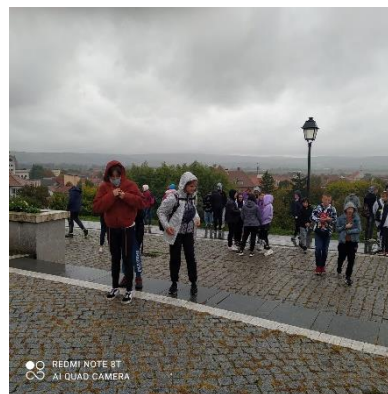
Még a délelőtt folyamán Nagyenyedre értünk. Megtekintettük a vártemplomot kívülről, amelynek tornya eredetileg a vár őrtornya is volt és az 1200-as évek elején épült. A Bethlen Gábor fejedelem által több mint 400 éve alapított, ma az ő nevét viselő református Kollégiumba látogatva említést tettünk Apafi Mihályról, aki ide helyeztette át a kollégiumot Gyulafehérvárról, Kőrösi Csoma Sándorról, aki a kollégium jeles tanulója volt, Bethlen Gáborról, akinek uralkodása alatt Erdély fénykorát élte. A gyerekek lázasan keresték a kollégium folyosóján azt a tablót (kis segítséggel meg is találták), amelynek képei között engem fellelnek, ugyanis én is itt tanultam ☺. Az iskolánkból tankönyveket hoztunk és azokat itt átadtuk a pedagógusoknak, akik nagyon hálásak voltak. Internetes kutatómunkát kaptak a gyermekek a kollégium udvarán, rengeteg műemléktábla van, a feladat ezekkel kapcsolatos volt. Megemlékeztünk a román terror elleni védelemben elesett 30 kollégiumi diákról is. A református kollégium udvarán találtuk a két fűzfát, melyeket már jól ismertünk, hiszen a buszban előzőleg felolvastuk Jókai Mórnak a nagyenyedi két fűzfa című elbeszélését is. Megértettük immár azt is, mire emlékeztet minket az erődtemplom falában, diszkrétén, mementóként megbújó tábla. Rajta római betűkkel olvasható a népirtás gyásznapjának dátuma: 1849 január 8. Több mint 800 ártatlan civil halt meg, amikor román népfelkelők lerohanták a várost.



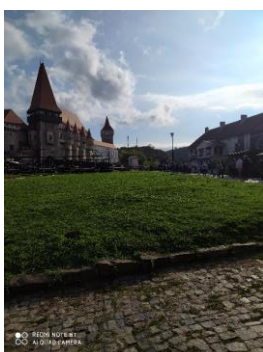


## Szakmai beszámoló

Gyulafehérvár: székesegyház, séta a várnegyedben. Mivel szent Mihály a templom védőszentje és mi történetes Mihálynapkor jártunk ott búcsú volt éppen, bazársor a várkertben, kár, hogy itt is még az esővel küzdöttünk. A gyulafehérvári érseki székesegyház a Szent István király által alapított erdélyi püspökség, majd az 1991-ben érsekség rangjára emelt egyházmegye székhelye. 1991 óta az épület a Gyulafehérvár történelmi központja helyszín részeként az Unesco Világörökség javaslati listáján szerepel. Az 1200-as években épült érseki székesegyház magyar nemzeti emlékhely, Erdély legfontosabb szakrális központja. a Hunyadiak, Izabella királyné és János Zsigmond keleti magyar király, később Erdély első fejedelme gazdagon díszített szarkofágjait, Márton Áron püspök, Fráter György barát és más erdélyi nagyságok végső nyughelyeit is megtekintettük.



A várak királyának nevezett Vajdahunyad várát néztük meg délután. Mire odaértünk gyönyörű idő kerekedett. Elállt az eső és csodásan sütött a nap. Hosszasan nézelődtek a tanulóink a várfalak között. Talán ez volt az egyik hely, ami leginkább megragadta őket. Az idegenvezető is rengeteg információt osztott meg a gyerekekkel.





## Szakmai beszámoló

Ma is elfáradtunk. Új szálláshelyen aludtunk: Déván a ferences alapítványnál.

4. nap

Reggeliztünk aztán elindultunk gyalogosan, a ferences kolostorhoz, amely egyben a Dévai Szent Ferenc Alapítvány székhelye is. Ismerkedtünk a Böjte Csaba névvel fémjelzett, Szent Ferenc Alapítvány által fenntartott és a nehéz sorsú gyerekeknek otthont, családot adó intézménnyel. Gyerekekkel közös programot nem tudtunk szervezni a vírushelyzet miatt, de az otthon egyik talpraesett kis lakója rendelkezésünkre állt, részletesen beszélt az életükről, mindennapjaikról. Lehetőséget kaptunk, hogy kérdezzünk. Adománnyal készültünk az alapítvány számára, amit itt át is adtunk hisz óriási szükség van Déván minden segítségre ahhoz, hogy 3000 bentlakásos, szegény sorsú vagy árva gyermek asztalára nap mint nap ételt tudjanak varázsolni és megfelelő körülmények között felnevelni őket.

Miután összecsomagoltunk és bepakoltunk a buszba elindultunk meghódítani Déva várát. A gyerekek többsége ismerte a Kőműves Kelemenné történetét. Izgalmas volt a drótkötélpályás felvonó és pazar a látvány oda föntről. A Dévát uraló várhegy vulkanikus oromzatán látható a legendával átitatott emblemikus Déva várának romja. A már messziről látható szabályos kúp alakú hegyen, a Maros partján, stratégiai helyen épült erődítmény falai közül szép kilátás nyílik.





MEGVALÓSULT A MAGYAR KORMÁNY  
TÁMOGATÁSÁVAL

  
MINISZTERELNÖKSÉG  
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

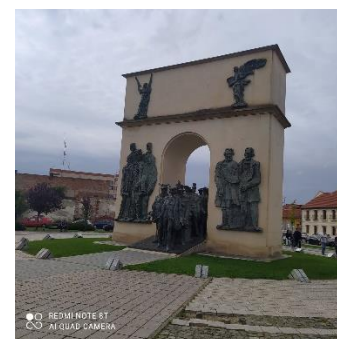
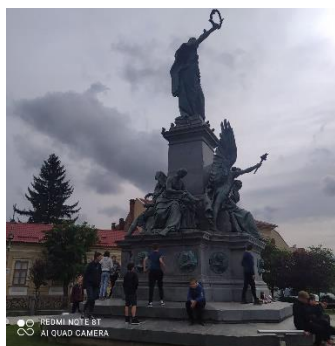
  
BETHLEN GÁBOR  
Alap



## Szakmai beszámoló

Nagy reményeket fűztünk a rendhagyó történelemórához, ami megkoronázta volna utunkat. Marosillyén, sajnos COVIDos haláleset történt, a gondnok közlelől volt érintett, nem tudunk vele semmilyen fórumon kommunikálni, így meghiúsult a látogatásunk Bethlen Gábor szülőhelyén.

Aradon a „Mebékélés parkban” megnéztük Zala György alkotását, a Szabadság-szobrot.



## Témanap

Iskolai vetélkedőt és érdekes ismeretterjesztő feladatokat végeztek a gyerekek. Néhány tanuló ismeretterjesztő PPT-t készített, amely segítségével az intézmény többi tanuló megismerhették a Kárpát- medence magyarságának életét, gazdasági –és társadalmi viszonyait a Trianonban megkötött békeszerződéstől napjainkig, megvizsgálva a szerződés földrajzi aspektusait. A témanap a Trianoni- békeszerződésről való megemlékezéssel zárul, a városi megemlékezésen ahol az iskolánk tanuló mősorral készültek.

### III. Bakancslista

Kolozsvár- Szent Mihály templom, Nagyenyed- Bethlen kollégium, Gyulafehérvár- Székesegyház, Déva vára

### IV. Értékelő óra

A kiránduláson részt vett tanulók között kisorsoltuk a településeket ahol jártunk . Kiscsoportban dolgoztak és végül egy tanítási óra keretében bemutatták az elkészült munkákat.



MEGVALÓSULT A MAGYAR KORMÁNY  
TÁMOGATÁSÁVAL



MINISZTERELNÖKSÉG  
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG



BETHLEN GÁBOR  
Alap



**HATÁRTALANUL!**

## **Szakmai beszámoló**

Értékeltek a kirándulást, felelevenítettük a szép emlékeket és felidéztük a tanultakat. Megbeszéltük, hogy milyen útravalót adott nekünk ez a kirándulás a jövőt illetően.

**Ócsa, 2021. 11. 28.**

**Tankó Enikő Márta**  
pedagógus

